

Oorlog laat zware littekens na

Aangrijpende foto's tonen de naweën van de val van Srebrenica in 1995

- ▶ In Srebrenica vond ergste massaslachting in Europa plaats sinds Tweede Wereldoorlog
- ▶ Nabestaanden worstelen nog dagelijks met opgelopen trauma's
- ▶ Vele vermisten zijn nog niet teruggevonden

Hans MEDART

„Hier komen mijn herinneringen tot leven. In gedachten zie ik mijn man thuiskomen en mijn kinderen door de tuin lopen. Mijn man en twee kinderen zijn geïdentificeerd, mijn derde zoon nog niet. Pas als ook hij gevonden is, wil ik ze alle vier samen begraven. Mijn enige wens.” Zo luidt een van de getuigenissen bij de fototentoonstelling over de val van Srebrenica, in de Mechelse Kazerne Dossin.

Ooit was de mijnstad Srebrenica een toeristisch oord bekend om zijn natuurlijke bronnen. Na het uiteenvallen van Joegoslavië en de daaropvolgende burgeroorlog werd Srebrenica door de Verenigde Naties uitgeroepen tot veilige enclave voor moslims in een door Bosnische Serviërs beheerst ge-

Volgens experts zijn nog niet alle massagraven gevonden en onderzocht. © Claudia Heineremann

bied. Op 11 juli 1995 werd de stad ingenomen door troepen onder bevel van generaal Ratko Mladic. Meer dan 8.000 islamitische mannen en jongens werden vermoord. In *Enduring Srebrenica* legt de Duits-Nederlandse fotografe Claudia Heineremann de sporen bloot van een oorlog waar de wereld van wegkeek.

Achttien jaar na het einde van de oorlog biedt Bosnië een tries-te aanblik. Kapotgeschoten en uitgebrande huizen. Aan de bomen borden die mijnenvelden markeren. Bosnië is een van de landen met het grootste aantal te ontminnen locaties. In Srebrenica is de oorlog nog overal zichtbaar en voelbaar. Vele huizen in

puin, de helft van de bevolking werkloos. Vóór de oorlog woonden er 25.000 Bosnische moslims en 8.500 Serviërs. Vandaag telt de stad nog amper 10.000 zielen.

Heineremann trok herhaaldelijk naar Bosnië. Ze zag er hoe kinderen worden voorgelicht over het gevaar van landmijnen en aanschouwde het precisiewerk van

de ontminners. In de vluchtelingkampen ontmoette ze vrouwen en luisterde ze naar hun verhalen. Meermaals was ze bij de begrafenis en de herdenking van geïdentificeerde slachtoffers, jaarlijks op 11 juli. Al bijna 5.900 doden werden geïdentificeerd, maar nog niet alle massagraven zijn gevonden.

Bosnisch-Servische troepen vermoordden achtduizend islamitische mannen en jongens

Heineremann sprak ook met veteranen van Dutchbat. Dat Nederlandse bataljon van de VN-vredesmacht moest Srebrenica beschermen, maar zou te licht bewapend zijn geweest voor die taak. Ver weg van politieke discussies over de aansprakelijkheid voor het bloedbad, koos Heineremann een menselijke benadering voor haar project. Foto's en getuigenissen, getekend door oorlogsgruwel.

Enduring Srebrenica, tot 11 november in Kazerne Dossin in Mechelen (Goswin de Stassartstraat 153), 015 29 06 60, www.kazernedossin.eu.

Welk verhaal wilt u, lezer, in KERK & leven?

Met het thema *Jouw verhaal, ons verhaal, Zijn verhaal* komt iedereen aan bod op Mediazondag op 29 september

Jozefien VAN HUFFEL

KERK & leven is een blad vol verhalen. Verhalen van dichtbij op de parochiebladzijden, soms verhalen van veraf op de algemene bladzijden. Vaak zijn die verhalen heel herkenbaar. Dikwijls

gaan ze over mensen die op zoek zijn, de handen uit de mouwen steken, inspireren of gestalte geven aan wat geloven betekent.

Ook op Mediazondag, traditioneel de laatste zondag van september, staan dergelijke verha-

len dit jaar centraal. Het thema luidt *Jouw verhaal, ons verhaal, Zijn verhaal*. Naar aanleiding daarvan schenkt *KERK & leven* binnenkort een bladzijde weg aan een lezer die er een verhaal kan vertellen waarvan hij/zij vindt dat iedereen het mag lezen.

Ongetwijfeld denkt ook u, lezer, intussen aan een dergelijk waargebeurd verhaal. Misschien

is bij u de hoofdrol weggelegd voor de kerktoeren, voor een plaatselijke heilige, voor een man of een vrouw uit de straat of een vereniging vlakbij. Of heeft misschien zelfs uw parochieblad een kleine bijrol?

Alle verhalen zijn welkom bij de redactie. Eind september beslissen we, samen met onze volgers op Facebook, welke lezer we

een bladzijde in ons blad ter beschikking stellen.

OPROEP • Hebt u een verhaal dat u in *Kerk & Leven* wilt? Stuur het naar *Redactie Kerk & Leven*, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen of jozefien.vanhuffel@kerknet.be, of deel het op www.facebook.com/kerkenleven. Alle inzendingen komen op de Facebookbladzijde.

Advertentie

Mijn Stannah Starla, de stijl die me bevalt, de teruggevonden vrijheid ...

Documentatie en gratis prijsofferte op

info@stannah.be

0800 95 950

www.stannah.be

Naam + Voornaam

Adres

Postcode Stad

Tel: E-mail

Stannah bvba, Poverstraat 94, 1731 Relegem

Stannah

Laat ons weten welk verhaal u in *KERK & leven* wilt en vul straks een bladzijde. © Jozefien Van Huffel